

PREU: 5 Cènts.

Barcelona 28 Maig 1910

ENPATUFET

ANY VII N.º 333.--Redacció y Administració: Cardenal Casañas, 4 (Riera del Pi)

- Els tigres se mengen als selvatges, oncle?
—Sí, noy, sí, de viu en viu.
—Els deuen fer molt mal goy?
—Ca, no gaire, els selvatges ja hi estan acostumats.

Sobre'l comers de les feres

Les feres s'encareixen

Segons sembla, d'algún temps ensà se nota una gran alsa en el preu de les besties feres. Tant, que'ls domadors comensen ja a alarmarse, porque si les primeres materies s'encareixen, el negoci els anirà en orris.

—¿Es que hi hà molts compradors?—preguntarèu.

No; es que la mercaderia va escassejant cada dia més.

El mercat de feres

Al centre de la regió africana hont encara's poden cassar feres, hi hà una població anomenada Nairobi pels indigenes y Port Florencia pels europeus. Allà es hont són portades pels cassadors, totes les feres que destinen a la venda. Y en aquell mercat, un jove rinoceront de la mena més vulgar val de 2.000 a 2.500 franchs; una girafa, de 1.250 a 2.500; un cocodrill, de 125 a 500.

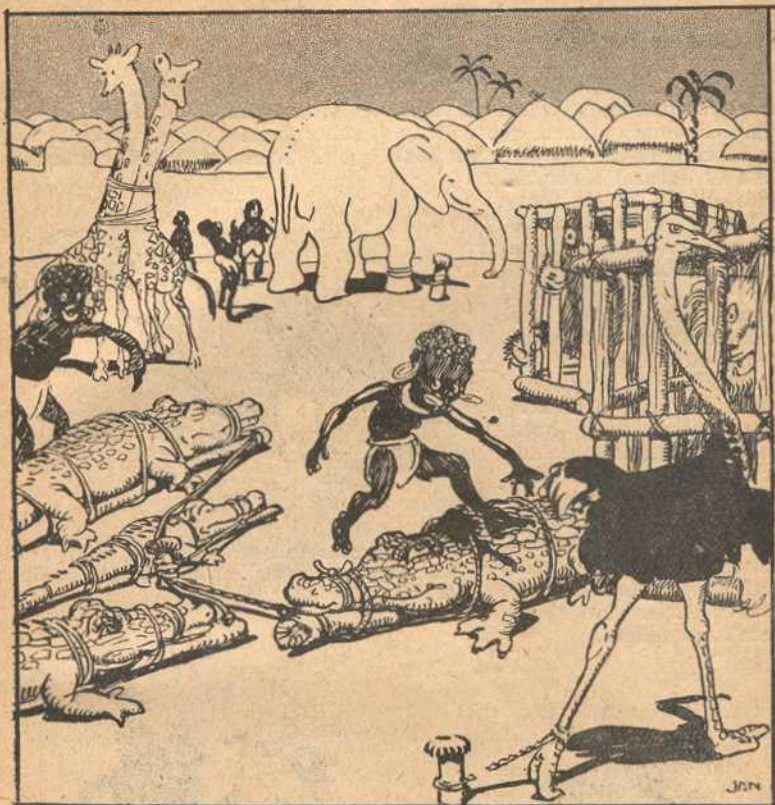
Un elefant pot arribarse a vendre per 4.000 franchs, si be no hi arriba moltes vegades; un lleó o un lleopart, valen al menys 500 franchs y no passen may de 900. Ab tot, si el lleopart es de la varietat negra—molt estimada—pot arribar a un preu major.

Quan el mercat s'anima, es quan se posa en venda un gorila o un rinoceront blanch de morro quadrat. En aquets casos fins se transmeten per telégraf les ordres de compra. Les subastes s'aninien sobre'l preu de 25.000 franchs y arriben alguns cops a 150.000.

El rinoceront blanch es un animal amenassat de pèrdressen la mena y es per això que arriba a preus tan elevats.

Tots aquets detalls els dona la revista il·lustrada *Fry's Magazine*.

Mercat de feres

El transport

Les comunicacions entre Port Florencia o Nairobi y el punt més proper de la costa africana, són una mica difícils. D'aquí ve que siguin nombrosos els animals ferotges que s'escapen o moren pel camí, abans d'arribar al port d'embarch. Y d'aquí ve que'ls que no moren ni s'escapen, tinguin més valor del que han costat.

Afegint a n'això els gastos de guarda, menjar y transport fins a Hamburg, Ànvers o Londres, podrem farnos una idea del valor que representa al ser a Europa un gorila o un rinoceront de morro quadrat.

La cassa de les feres

El procediment més usat pera cassar les feres vives, es el següent, practicat pels indigenes de l'Àfrica: se fa un gran sot d'alguns metres, que's dissimula ab branques. Sobre aqueixa mena de cobertora s'hi posa un cabrit o un altre esquer, damunt el qual se precipita la bestia, afamada. Com es natural, les branques, al pès de la fera, cedeixen y l'animal se belluga furiós pera fugir de la trampa hont ha caigut. Y quan li comensen a mancar les forces, els passadors fan escórrer cordes al entorn del captiu y aprofiten el moment favorable pera aixecarlo fins al nivell de la boca del sot. Aleshores els negres lliguen be la fera, sent aquesta una operació que requereix un gran cop d'ull y una seguretat extraordinaria, ja que'l més petit descuit podria tenir conseqüències mortals pera'ls cassadors.

Sobre aqueixa mena de cobertora s'hi pòsa un cabrit o un altre esquer damunt el qual se precipita la bestia, afamada.

... el lleó fa una mena de badall y resta ensopit.

La morfina y les feres

Ab tot y lo dit, s'ha trobat un medi pera atenuar els perjudicis que s'ocasionaven els animals, al tractar de fugir dels lligams ab que se'ls subjecta.

El que ha trobat el procediment es un jove metge boer que, haventse establert al Transvaal y trobantse ab una passa de salut que no li permetia viure, va resoldre cambiar d'ofici y dedicarse a la cassa de feres.

Y la manera d'evitar que'ls animals ferotges se fassin malbé, es administrarlos una injecció de morfina. El remey produex un efecte quasi immediat; el lleó (si's tracta d'un lleó) fa una mena de badall y resta ensopit. Y els indígenes son tots marvellats del poder sobrenatural del jove metge.

Lo que hi hà es que no tothom s'atreveix a donar una injecció de morfina a un lleó, encara que estigui lligat.

BABAROTES

Contarelles

Teologia del Reverent «Patufet»

EN PATUFET pren una lliçó de doctrina ab la seva mare. Aquesta, proba de posar a la portada del nen el misteri de la Nativitat de Jesús. **EN PATUFET**, el cap mitg entregirat y un xich inclinat sobre l'espatlla dreta, els ulls mirant el blau del cel a través dels vidres de la finestra, s'escolta la seva mare y un plech se li dibuixa entre mitg de les celles. Es que de cap manera pot arribar a entendre com y per què'l nen Jesús, qui tan be estava al cel, se'n hagi vingut

a'n'aquet món pera estar tan malament.

—Allavors, —fa ell molt perplexe, —estava en el Paradís el nen Jesús?

—Sí, fill meu.

—¿Ab el bon Deu?

—Cert y segur.

—¿Els angelets també hi eren?

—Els angelets també.

—¿Y la Verge Santíssima?

—La Verge Santíssima, no. En aquell temps, la Verge Santíssima era encara sobre la terra.

—¡Oh! donchs, —fa **EN PATUFET** mentres el front se li asserena y els ulls se li omplen de aquella llum de contentament que'ls dona la vista de la veritat buscada, —¡oh!

donchs, ja ho entench ara per què el nen Jesús va voler venir a n'aquet món: es pera trobarhi la seva mama.

El nen blanch y el nen negre

A n'Antoniet—cinch anys, un mes ensà, un mes enllà—li van presentar un patufista negre de la seva edat, ab l'intent de donarli per company.

—Juguèu,—li va dir el seu papa—y procurèu d'estar amichs.

Mes n'Antoniet may havia vist cap nen tan moreno; y es per això mateix que, en lloch de jugar, se mirava ab uns ulls tan escarquil·lats aquell fill de l'Àfrica. Y a mida que se'l mirava, la cara se li enter·nia y els ulls se li feyen compas·sius.

Això va durar una estoneta. Y, com el negre no gosava dir res, n'Antoniet va acabar per pregun·tarli:

—¿De qui portes dol, noy?

Tarde de temporal

Feya aquella tarde un temporal hor·rorós. L'aigua queya com si'ls àngels del cel l'haguessin gitada a samalades. Era un tró continuu qui semblava somoure les parets de la casa y voler fer de tots els vi·dres una verdadera trencadissa. Dels llampechs, l'un no esperava l'altre. Enlluernats, aixordats, mitg espantats, tota la gent de casa par·pellejàvem per fugir d'aquella cla·

ror tan violenta y protegirnòs la vista; ens tapàvem les orelles per no sentir aquells espatechs este·rehidors y ens senyàvem, y perse·nyàvem, dient: gloriós Sant Roch, guardeunos de pedra y de foch.

Mentrestant, la meua germaneta, qui tenia allavores a la ratlla de quatre anys, s'estava quitllada al bell davant de la finestra, el nas xafat sobre del vidre y els ulls fixos cap als núvols negrissims, qui a tot arrèu s'esquixaven pera deixar passar una barra de foch tremenda, formidable. Y més els llampechs eren brillants, més l'es·quixada que feyen en la ferèstega nuvolada era gran y més la mira·da de la nena s'aixamplava y més lluny semblaven penetrar els seus ulls encuriosits a no poder més.

—¿Què fas aquí, Marieta?—li va dir la mare, boy persenyantse:

—Miro quan el cel s'obre, per probar si veuré'l bon Deu.

MIR Y NONTOQUIS

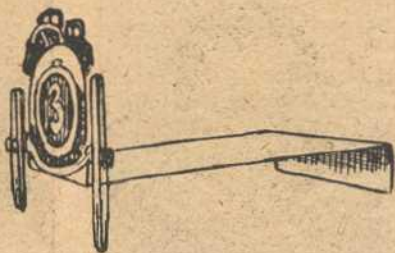
Cassador cassat

—La llicència... ¿vol fer el favor?

—¿La llicència...? Si jo may he servit al rey...

J. PACH

Vegis a la pàgina d'anuncis, el del REGAL que's reparteix avuy ab el SUPLEMENT

En Peret Esquerra

Ideador del Joch de la Copa Catalunya

Es en Peret Esquerra un noy alt, espi-gat, que té la mirada serena de bon minyó y el cos flexible y prompte al enjogassament.

Ben entès, això de l'enjogassament, fóra de les hores en que té la responsabilitat d'apendre; que ell també sab estudiar com un homenet y mereixer bones qualificacions, y sinó preguntueu a qualsevol noy que vagi al Poliglota.

En Peret es un imaginatiu y un hàbil y ràpid combinador de coses, per lo que no fora pas extrany que, en lloch de seguir la carrera del seu pare (nostre amic, l'eminent metge tocòlech D. Lluís Esquerra), sortís un senyor enginyer de forsa empenya.

Una de les coses més curioses en ell, es que no's queda may satisfet de lo que fa: per entusiasme que demostrí el petit y incondicional públich sensu, de germanetes y amiguets... ell ja pensa en una altra cosa. Veurèu que somriu lleugerament excitat, mira en l'aire y segueix alguna idea—com una abella invisible—y de sobte fa un salt.

Ja ho té resolt! Allavores lo que demana se li facilita desseguida pel petit públich entusiasta.

¿Estiores? Veurèu que vè una nena ab estiores. ¿Un barret? Compareix el barret. ¿Una fusta? Apareix la fusta de la mida que ha demanat l'inventor de distraccions... Un paper, un bastó, agulles... Tot surt, com en un conte d'aquells en que un demana lo que vol.

Els jochs a voltes son d'aquells de soroll, que temen tant les mares:—cadires per terra, y ab habilitat queda construït un aeroplà, per exemple, sense deixar-se de imitar perfectament el soroll de l'hèlix—y altres voltes, jochs silenciosos que's fan sobre la taula, pacientment, d'aquells jochs que fan tan contentes a les avies perquè no se sent volar una mosca.

Un dia estàvem ab en Peret Esquerra y les seves germanetes—els que fem EN PATUFET ens hi trobem molt be ab canalla—y ell retallava, doblegava y bufava... y no sortia be; agafava un altre paper, llepava el llapis, dibuixava de nou y torna a retallar y bufar.

Íns que vegérem córrer per la taula la simplicitat d'aquesta joguina y ens feu una gran il·lusió. Talmint sembla, veyent-la de davant, un automòvil que s'acosti; y quan vira ab tanta precisió, es una delícia.

Y allavores ne construí d'altres d'automòvils y's varen fer curses sobre la taula, y fins alguns volaren y caigueren daltabaix, perquè les curses semblessin ben de veres.

Hí va haver rialles, apassionaments y picaments de mans.

En Peret Esquerra ens ne va regalar dos models y a nosaltres se'ns ha fet tart pera oferir la joguina—deliciosa per lo enginyosa y senzilla—als bons llegidors d'EN PATUFET.

Però abans, com a tribut de justícia y simpatia, hem volgut dedicar aquestes ratlles a n'en Peret Esquerra.

Y ara llegiu les Instruccions pera'l Joch de la Copa Catalunya, (pàg. 367).

Recompensa ben merescuda

Un italià, que havia escrit un llibre relatiu a la manera de fer or, el va dedicar a'l Sant Pare Lleó X, ab l'esperansa d'obtenir una forta recompensa. Sa Santetat, va acabar per donarli una gran bossa buida, tot dientli:

—Senyor, ja que sabèu com se fa l'or, no necessiteu res més que una bona bossa pera posarlo.

JOSEPH ARGELAGUET

ELS CONCURSANTS AL PR

N.º 49

N.º 50

N.º 51

N.º 54

N.º 55

N.º 56

N.º 59

N.º 60

N.º 61

AL PREMI DE LA GANYOTA

N.º 51

N.º 52

N.º 53

N.º 56

N.º 57

N.º 58

N.º 61

N.º 62

N.º 63 (segueix a la pàg. 362)

ELS CONCURSANTS AL PREMI DE LA GANYOTA

NOTA. Guàrdinse aquestes fotografies pera que, un cop publicades totes, se pugui enviar el vot numerat a favor de la que's cregui mereixedora de cada un dels tres premis.

Queden ganyotes pera publicar.

El nostre 1er concurs va quedar tancat el dimecres passat, dia 25 de Maig, vigília de Corpus, tal com havíem anunciat, aixís es que totes les fotografies rebudes després de dita data, no podràn pendre part al esmentat concurs.

Per causa del extraordinari nombre de ganyotes notables que queden pera publicar, se suspèn lo acordat en la base relativa al dia de la publicació del fallo, perque, com aquet l'han de donar els mateixos Patufistes ab el seu vot, no podrà saberse fins que s'hagin publicat les fotografies de tots els concursants.

En la setmana que's publiquin les últimes fotografies notables, se inclourà en el nombre un cupó, en el que'l patufista hi escriurà el seu nom y el nombre corresponent a les 3 ganyotes que cregui mereixedores dels 3 premis primers.

En el nombre de dita setmana se fixarà concretament el dia del fallo y tot lo relatiu a la repartició dels premis.

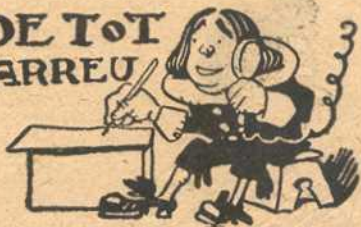

OMBRES

Les ombres d'una papellona y una oca, son les que avuy oferim als nostres patufistes pera que puguin completar el seu repertori, tot esforsant l'enginy pera inventarne alguna de ben original.

DE TOT ARREU

Vapors gegants

S'anuncia que la companyia anglesa Wite star line està fent construir dos vapors que seràn els gegants del mar. Cada un d'ells desallotjarà 60.000 tonelades y tindrà 270 metres de llarg, tenint perà'l servey dels passatgers tot el confort desitjable.

El menjador de primera, podrà contenir 600 persones y el saló tindrà les mateixes proporcions.

Entre altres innovacions, hi haurà una piscina prou fonda pera permetre als nedadors l'anar a sota aigua y, sobre un dels ponts, s'hi montarà un jardí que, en hivern, serà transformat en hivernacle.

El primer dels dos vapors, l'Olimpic, serà botat a últims d'istiu.

Profonditats marítimes

Y ja que parlem de mar, seguirem parlantne.

Els sondatges verificats darrerament, han donat curioses xifres sobre les fondaries més grans dels mars.

El més pregón de tots es l'Oceà Pacífich, que arriba, en alguns indrets, a 8.600 metres.

Després d'aquet, se troben les fondaries següents:

Atlàntich Nort: 8.391 metres.

Pacífich Sur: 8.300.

Atlàntich Sur: 7.400.

Oceà Indich: 6.300.

Mar de les Antilles: 6.275.

Pel contrari, el mar Bàltich no té major profunditat que 400 metres.

Segons conta la gent que ho sab, quan les aigües son molt transparents, un escafander o bus, si ja sol, s'hi veu fins a 20 metres d'una manera ben clara, però de 50 metres en avall, ja quasi no veu res. Y desseguit se troba ab una fosquetat absoluta.

Un invent pera les vaques

De progrés en progrés, jo estich que arribarà a inventarse una cotilla pera girafes, un cinturó pera'ls lleons, un escuradents pera'ls cunills, etc., etc.

Fins ara coneixem l'abric per a certs gossos; el barret de palla pera'ls cavalls que han d'anar pel sol; el vestit de conde pera les mones; les sabates pera certes cavalcadures del Japó y la Xina, y fins les calces pera certes someres perjudicades del reuma.

Donchs tot això no es res en comparansa al invent d'un manescal yanki.

¿Què ha inventat aqueix bon metge pera les besties? Ha inventat no-resmenys que'l respallet pera les dents... de les vaques.

Y, segons sembla, vol obligar a les útils y pacífiques besties a netejar-se la dentadura al menys un cop cada dia.

—Si'm tornes a embrutar les rejeles, te donaré un cop d'escombra.
—¿Vol dir que no farà més falta a les rejeles?

La forquilla

ARA, que estem tan fets a menjar ab forquilla, ens sembla impossible que en temps passats aquesta eina no's conegués. Y, no obstant, pochs sigles enrera, ni'ls mateixos reys hi menjaven ab forquilla.

Ab això dels invents passa una cosa extranya. A copia de fersen de nous, el poble arriba a tenir més comoditats que no tenien els monarques d'altres temps.

¡Vès si n'hauria pagat de diners

en Jaume I, conqueridor de Mallorca, si hagués pogut anar a la Barceloneta en vaporet!

Y el mateix Pere'l Gran, que era un genet de primera, ben segur que hauria sentit extraordinària satisfacció, no ja de poder anar en automòvil, sinó d'arribarse a Gràcia en tramvia y de podersen anar al llit ab llum elèctrica, coses que avuy se les poden permetre moltes persones d'escassa posició.

Tornant a la forquilla ¿sabèu quant fa que va generalisarsen l'ús? Total, tres o quatre sigles. ¡Vès què componen tres o quatre

sigles! De manera que molts reys y magnats que han admirat y admiren a tot el món, ni tan sols menjaven ab forquilla, cosa que avuy s'arriben a permetre fins els pobres de solemnitat.

Ara'ls anglesos se preparen a celebrar precisament, el tercer centenari de la introducció de la forquilla a Anglaterra.

Sembla, ab tot, que la propagació de la forquilla ve de Fransa, hont va ser coneguda molt abans que als països d'ultra-Manxa.

Desde'l comensament del segle XIV la forquilla figurava a la taula de Joan II, Duch de Bretanya. Més tart, sota'l regnat dels primers Valois, va conquerir definitivament dret de ciutadania a Pa-

ris. Però'l veritable desenrotllament de la forquilla no va venir a Fransa mateix fins al segle XVII, sota la influencia del Duch de Montausier, que era un gastrònom remarcable.

Aquets detalls els donen ab orgull patriòtic els diaris francesos. Y, no obstant, tampoch va ser Fransa la inventora de la forquilla, perque, segon diuen les histories, aqueixa eina tan útil la devem a Venecia, hont va comensarse a usar abans que en cap altre lloch de la terra.

De manera, donchs, que aquesta cosa tan lletja que fan alguns nens y que se'n diu «menjar ab els dits», abans la feyen fins els reys.

Sembla mentida ¿oy?

Preus de venda y subscripció:

En Patufet, solt, 5 cèntims.—**En Patufet**, ab el *Suplement*, 10 cèntims.—**SUPLEMENT**, solt, (No's ven).

Suscripció al *Suplement* { 2'50 ptes. a Barcelona
3 » a fóra

tenint dret a suscriures sols els que ja ho estiguin al setmanari.

Tres solucions.—Juanita Chinchilla, M. Caballero, J. Matas.

Dugues solucions.—J. Llasat, J. Monereo, J. Aparicio, germans Lluïsa y J. Marcó, J. M.ª Campanyà, Ll. Creus, A. Gomis, J. Mario, J. Ferrer, germans G. y M. Pelegrin, S. Matutano, J. Bta. Tomàs, J. Xamuset, J. Pallaringa.

Una solució.—E. Morante, A. Díaz, J. Camp, J. Roca, S. Escarré, J. Solé, J. Coch, Esperansa Iglesias, Florencia Remolins, germans M. y F. Terés, P. Cortacans, R. Guisó, T. Solsona, germanes Ramona, Pilar y María Gil de Brenabé.

ENDEVINA ENDEVINETA

XARADA

Un pronom es la primera
y consonant la segona;
tersa es nota musical
y el tot població espanyola.

PERE QUERALTÓ

CONVERSA

En la platja.

—Vina, corra, Pepet, ¡quin peix més gròs!

—¡Oy! sí; ¿com s'anomena?

—Ja t'ho he dit.

F. C. S.

FUGA DE CONSONANTS

. o . o . a . a . e . a u . e . a . a . .

Posar una consonant a cada punt, de manera que dongui el nom d'un refrà català.

JOAN ANTICH

ROMBO

```

      .
    . . .
  . . . . .
    . . .
      .
  
```

Substituir els punts per lletres, de manera que's llegeixi vertical y horizontalment: 1.ª ratlla, consonant; 2.ª, peix; 3.ª, nom d'home; 4.ª, a les hortes y 5.ª consonant.

A. GOMIS

TARGETA

CONRAD SOLÉ

Formar ab aquestes lletres, degudament combinades, el títol d'una obra catalana en tres actes.

A. LLORENS

SOLUCIONS A LO INSERTAT EN EL NOMBRE ANTERIOR

A la xarada: *Cala*.—A la combinació: *Jaume Balmes*.—Al quadrat: *Roma, orar, mapa, aram*.—Al gero-grifich: *Mes quarts que lliures*.—Al acróstich: *Camelia, dalia, ja-cinta, viola, lila, tulipa, pensament, margaridoya, passionera*.

Joch de la Copa Catalunya

El suplement d'EN PATUFET corresponent al present número, ademés de les 8 planes d'*Aventures extraordinaries den Massagràn*, consisteix en un joch de palpitant actualitat, que s'anomena «Copa Catalunya».

INSTRUCCIONS

Pera jugar a la «Copa Catalunya» se necessiten 4 *voiturettes*. En el present Suplement se'n reparteixen 2, 2 dischs y la Copa, que es el premi que guardará sempre el vencedor. Les altres 2 *voiturettes* se repartiran la setmana entrant.

Primerament, com es natural, se retallaran les figures, tan ben tallades com se pugui, parant compte en no menjarse cap ratlla ab les estiores.

Un cop retallades, se doblegaran en el lloch senyalat per una linia de punts, o sien les marcades A. B.—C. D.—E. F.—G. H, com s'indica en el dibuix de la pàgina 359, la linia C. D. s'ha de doblegar en sentit oposat al doblech que s'haurà fet en la linia A. B. A fi de que'l disch no caigui ab el buf, se procurarà encartonarlo fins a la meitat o be subjectarlo per darrera ab un tros de fusta.

La *voiturette*, retallada y doblegada convenientment, com s'indica, correrà pel damunt de qualsevulga taula llisa, bufant suaument en el plà de darrera. Pera ferla virar no cal més que bufar cap a la dreta o la esquerra de dit plà.

Quan ja s'arriba a n'aquet punt, cada *corredor* pren una *voiturette* y's coloquen al voltant d'una taula. Per ordre de numeració sortiran les *voiturettes*, procurant arribar a tocar el disch corresponent. La *voiturette* que hi tocarà *tres cops seguits* guanyarà la copa, y'n serà posseïdora fins que una altra també toqui el disch tres vegades seguides.

Poden jugar a n'aquet joch a lo menys dos *corredors* y màxim quatre, però serà bo que'ls patufistes s'ensegin de primer tots sols, pera conseguir la major pràctica possible, a fi de tenir probabilitats de guanyar la copa quan jugui ab altres noys.

CAMISERIA Y CORBATERIA

DE

JAUME SANS

Boqueria, 32.—BARCELONA

Als nens y nenes que comprin a la Casa
se'ls obsequiarà ab una bonica postal.

ESPECIALITAT EN LES CAMISES A MIDA